

Església de Santa Eulàlia de Puig-oriol

Lluçà

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sector central del terme municipal
Emplaçament A 5 metres de la carretera BV-4341, punt quilomètric 9'050
Alçada: 753 m

Coordenades:

Latitud: 42.06904
Longitud: 2.07171
UTM Est (X): 423204
UTM Nord (Y): 4657859

Classificació

Número de fitxa 08109 - 3
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Normes Subsidiàries de Planejament de Lluçà, 2001
Número inventari Sí, IPA. 37135
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Vic. c. Santa Maria, 1. 08500. Vic
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dt., 03/02/2009 - 01:00

Descripció

L'església de Santa Eulàlia es troba situada al nord del nucli urbà de Santa Eulàlia de Puig-oriol. És un temple d'estil barroc popular d'una sola nau, amb tres petites capelles laterals a cada banda, acabada en presbiteri i façana curvilínia. Els murs són de maçoneria de pedra parcialment arrebossats i amb les cantonades diferenciades de carreus de majors dimensions. A la façana principal, orientada a l'oest, s'hi obre un gran portal emmarcat amb brancals i llinda de pedra motllurada. En una de les pedres que formen la llinda hi ha la data de 1855 amb una creu intercalada. Sobre el portal s'hi obre una fornícula amb una imatge de Santa Eulàlia i més amunt hi ha un rosetó. Encara més amunt s'obre un petit òcul emmarcat amb maó. A la banda sud de l'església s'hi adossa la rectoria i a l'extrem nord-est es troba la capella del Santíssim, convertida en sala parroquial. A l'extrem sud-est s'alça el campanar de l'església, de torre quadrada, coronada amb una balustrada.

Observacions:

Els goigs de Santa Eulàlia de Puig-oriol es canten a la missa del dia de la patrona, Santa Eulàlia, que es celebra el 10 de desembre.

Història

Poca cosa es coneix de la primitiva església de Santa Eulàlia de Puig-oriol, actualment en funcions de la capella del cementiri de Puig-oriol. Ja apareix esmentada en l'acta de consagració de l'església de Lluçà, realitzada l'any 905, quan el bisbe de Vic Idalguer acudí a restaurar l'església de Santa Maria, als peus del castell de Lluçà. El bisbe atorgà a l'església consagrada els drets eclesiàstics de diversos vilars i sufragànies, entre els quals es trobava el vilar de Puig-oriol amb la seva sufragània. Hom suposa que aquesta església degué ésser substituïda per un exemplar romànic, el qual fou modificat l'any 1435 segurament a causa dels terratrèmols que assolaren Catalunya a 1428. Els serveis religiosos de l'església anaven a càrrec del canonge capellà de Lluçà que havia de celebrar o fer celebrar el culte en les diverses sufragànies de la canònica lluçanenca. Quan el 1592 la canònica regular fou secularitzada i unida al capítol de canonges de la catedral de Barcelona, aquests havien de tenir cura de la celebració del culte de la parròquia de Lluçà i de les sufragànies i ho feien a través d'un sacerdot que s'intitulava vicari perpetu de Lluçà. El creixement demogràfic que durant el segle XVIII afectà Catalunya motivà que el vicari perpetu es queixés a Roma perquè el capítol barceloní no li assignava un sacerdot per tenir cura del culte de la sufragània de Santa Eulàlia de Puig-oriol. El 1760 Roma fallà a favor de la reclamació del vicari perpetu de Lluçà i obligà el capítol barceloní a posar-hi un altre sacerdot que l'ajudés. A partir d'aquest moment hi hagué un sacerdot per atendre el culte de Santa Eulàlia de Puig-oriol i de Sant Cristòfol de Borrassers amb el títol de vicari de Lluçà. Aquest temple arribà a mitjan segle XIX exercint d'església de Santa Eulàlia, però al ser inaugurada, l'any 1855, la seva substituta al poble, la vella església s'anà abandonant. Després que Lluçà se sostragué de la tutela del capítol barceloní a mitjan segle XIX, s'inicià un llarg procés que havia de portar a la independència de l'antiga sufragània de Lluçà. Això ocorregué el 1878 quan es concedí la categoria de parròquia a Santa Eulàlia de Puig-oriol. Aquest temple ha patit poques modificacions durant la seva relativa breu història: a la banda esquerra de la capçalera s'hi afegí a 1916 una espaiosa capella del Santíssim Sagrament; després de la Guerra Civil espanyola calgué realitzar obres de reparació; l'any 1965 es va consagrar l'altar major; l'any 1985 es pintà tota l'església, i a 1989 es convertí la capella del Santíssim, que es trobava en mal estat, en una sala parroquial polivalent, obrint-hi una porta per poder accedir des de l'exterior

Bibliografia

AADD (1984) *Catalunya Romànica. Osona*. Volum II. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

FONT, D. (1992) *Resum històric de les parròquies de l'arxiprestat del Lluçanès* (inèdit).

GAVIN, J.M^a (1985) *Inventari d'esglésies*. Barcelona: Arxiu Gavín.

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE CULTURA (2008) *Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya (Lluçà)*.

